Dafydd Elis-Thomas

Y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth

6 Gorffennaf 2020

Annwyl Dafydd,

Arian ychwanegol Llywodraeth y DU ar gyfer diwylliant

Hoffwn ymuno â chi i groesawu'r newyddion gan Lywodraeth y DU ei bod yn buddsoddi £1.57 biliwn mewn diwylliant. Gan ragweld penderfyniad Llywodraeth Cymru ynghylch sut y bydd y £59 miliwn sy'n dod i Gymru yn cael ei wario, hoffwn gael sicrwydd gennych y bydd yr holl swm yn cael ei ddefnyddio i gefnogi'r sector diwylliannol. Gwyddom fod y sector hwn wedi dioddef colled drychinebus o ran incwm yn sgil cau lleoliadau dros nos. O ystyried y gallai ailddechrau gweithgarwch cyhoeddus fod rai misoedd i ffwrdd i lawer, bydd angen pob ceiniog i gefnogi'r celfyddydau, y diwydiannau creadigol, amgueddfeydd ac orielau.

Mae £59 miliwn yn swm sylweddol o arian, ond mae gryn dipyn yn llai na chyfran sy'n seiliedig ar boblogaeth o'r cyfanswm o £1.57 biliwn. A allech gadarnhau sut y pennwyd cyfran Cymru o'r cyfanswm cyllid hwn, ac a ydych yn fodlon ag ef?

Fel rhan o ymchwiliad y Pwyllgor i effaith COVID-19 ar feysydd o fewn ei gylch gwaith, clywsom gan Gyngor Celfyddydau Cymru am faint y bygythiad i'n lleoliadau a'n hartistiaid. Dywedodd Nick Capaldi, Prif Weithredwr Cyngor y Celfyddydau, wrth y Pwyllgor sut yr oeddent wedi blaenoriaethu cyllid drwy gronfeydd sefydlogi a chydnerthedd y Cyngor, ond hyd yn oed wedyn, dim ond digon o gyllid tan fis Medi oedd ar gael i gefnogi'r sector. Rydym yn gobeithio y

bydd yr arian ychwanegol hwn yn achubiaeth i'n lleoliadau diwylliannol er mwyn sicrhau y gallant oroesi'r storm nes y bydd cynulleidfaoedd yn gallu dychwelyd yn llawn. Byddwn yn ddiolchgar pe gallech nodi sut y caiff y cyllid ychwanegol ei ddefnyddio i gefnogi lleoliadau celfyddydol a diwylliannol.

Clywsom hefyd fod bylchau mawr yn y gefnogaeth i'r rhai sy'n gweithio yn y celfyddydau a'r diwydiannau creadigol. Yn ein cyfarfod ar 12 Mai, dywedoch fod Llywodraeth Cymru yn ymwybodol bod gweithwyr llawrydd wedi'i chael yn anodd cael cymorth gan Gynllun Cymorth Incwm i'r Hunangyflogedig (SEIS) Llywodraeth y DU. Gwn eich bod yn rhannu fy mhryderon y dylai'r cynllun hwnnw a'r Cynllun Cadw Swyddi barhau y tu hwnt i fis Hydref eleni. Os caiff y cynlluniau hyn eu dirwyn i ben yn unol â'r amserlen bresennol, mae posibilrwydd y bydd nifer fawr o swyddi'n cael eu colli a chaledi economaidd sylweddol i'r rhai sy'n gweithio yn y sector. A allwch gadarnhau a fydd Llywodraeth Cymru, gyda'r cyllid ychwanegol a gyhoeddwyd yr wythnos hon, yn cynllunio rhyw fath o gymhorthdal incwm i unigolion sy'n gweithio yn y celfyddydau a'r diwydiannau creadigol?

Rydym yn prysur redeg allan o amser os ydym am sefydlogi a chynnal ein talent a'n seilwaith artistig. Byddwn yn ddiolchgar pe gallech roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am sut y bydd Llywodraeth Cymru yn blaenoriaethu'r cyllid ychwanegol i sicrhau nad yw ein sefydliadau celfyddydol yn gorfod cau eu drysau neu ddiswyddo aelodau staff gwerthfawr.

Yn olaf, mae eich ymrwymiad personol i ddiwylliant a'r celfyddydau yn hysbys iawn. Gobeithiaf, felly, y gallwn ddibynnu arnoch i sicrhau y bydd y buddsoddiad yn y seilwaith diwylliannol yn Lloegr yn cael ei adlewyrchu gyda phenderfyniad tebyg yma yng Nghymru er mwyn manteisio i'r eithaf ar yr arian sydd ar gael.

Yn gywir

Helen Mary Jones

Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu